

Lokal samverkan i Mora kommun för service på landsbygd

Startrappport/Delrapport 1

2022-09-01 – 2023-01-31

Projektledare: Carina Sisell

Näringslivsutvecklare: Karin Eriksson

Projektet "*Lokal samverkan i Mora kommun för service på landsbygd*" finansieras genom:

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling. Europa
investerar i landsbygdsområden

Innehåll

1. Bakgrund och nuläge – kommunens arbete och erfarenheter	3
2. Behov av grundläggande kommersiell service	3
3. Behov av samarbete	3
4. Syfte och mål	3 - 4
5. Önskad förändring och förväntat resultat	4
6. Projektets genomförandeorganisation	4
7. Information om projektet på kommunens webbplats	5
8. Aktivitetsplan	6
9. Utförda aktiviteter under perioden för delrapporten	7 - 8
10. Spridning av projektets resultat	8
11. Villkor för genomförandet	9

Bilagor:

1. Program: Presentation landsbygdsutvecklingsforum
2. Inbjudan Forummöte Gesunda 24 januari
3. Minnesanteckningar Forum Gesunda 24 januari 2023
4. Program: Intern process Landsbygdsutvecklingsforum
5. Presentation projektledare och projektet på Intranätet Mora Kommun

1. Bakgrund och nuläge – kommunens arbete och erfarenheter

Mora kommun har tagit fram ett Landsbygdsprogram som gäller t o m 2023. Behovet av en metod och ett särskilt forum har förankrats i kommunens ledningsgrupp där representanter från varje förvaltning utsetts att ingå i forumet. Det finns även ett lokalt serviceprogram där serviceorter utsetts som även det gäller t o m 2023. Serviceorterna har möjlighet att ansöka om stöd från kommunen till att upprätthålla viss service genom s.k. *Kommunalt landsbygdsstöd*. Vilken service det gäller finns i programmet och man kan söka 10 000 kr för varje del, dock max 50 000.

Efter framtagandet av programmet har kommunen identifierat att det finns behov av att på ett effektivt sätt ha en dialog och samverka med de olika aktörer som finns på landsbygden. Byarna har kommit olika långt och vi har olika mycket kontakt med dem.

2. Behov av grundläggande kommersiell service

Av de fem utsedda serviceorterna har tre någon form av service; Sollerön, Venjan och Våmhus. Två orter saknar service; Garsås och Oxberg. Vi har också ytterligare en ort som saknar service och som söker samarbete med kommunen för att försöka lösa detta, Gesunda. I fallet Gesunda är det kopplat i stor utsträckning till en önskad utveckling av besöksnäring, där man identifierat bristen på service som ett hinder. För utveckling av besöksnäringen kan det också behövas utvecklas service i "avstickare" till de utpekade serviceorterna.

3. Behov av samarbete

Samverkan mellan kommunen, byalag/utvecklingsgrupper samt kommersiella aktörer behöver utvecklas. Från byn Gesunda har Gesunda bystugeförening kontaktat kommunen för att försöka lösa behoven av service för bybor och besökare. Man jobbar i området med att få en utökad besöksnäring baserad på naturturism. Redan idag finns några aktörer som Sagolandet Tomteland, Gesundaberget och Caravan Club. På Sollerön har projektet förankrats.

Samverkan behöver få ett forum med spelregler där de involverade vet vad som förväntas och vad var och en ska göra. Projektet syftar till att utveckla den samverkansmetoden som sedan kan användas för framtida samverkan.

4. Syfte och mål

Syftet med projektet är att stärka kommunens kapacitet att möta och samarbeta med lokala aktörer. Erfarenheter från genomförandet ska ge ökad förmåga hos kommuner att stötta lokal serviceutveckling, genom ny kunskap och arbetssätt samt ändamålsenliga rutiner med kontinuerlig intern förankring för långsiktighet.

Målet med projektet är att när projektet avslutas ska kommunen uppleva en ökad förmåga att stötta lokal serviceutveckling.

Etablerade samarbeten har lagt grunden för och möjliggjort ett gemensamt framtagande av relevanta planer och utveckling av nödvändiga och önskvärda servicelösningar.

Projektet består i att

- Etablera och genomföra samarbeten med lokalsamhället via lokala aktörer på en eller fler platser i kommunen.
- Utveckla interna arbetsätt och rutiner, inklusive intern förankring för att arbetet ska bli långsiktigt genom att den metod som kommer fram ska kunna användas framöver för att underlätta att nya lösningar hittas.
- Delta i gemensamma träffar för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.

5. Önskad förändring och förväntat resultat

Det ska efter projektet finnas ett **utprövat arbetsätt** vars aktiviteter finns med i landsbygdsprogrammets årliga handlingsplan. På så vis säkerställs att metoden fortsätter att användas.

Efter projektet ska ett bra arbetsätt finnas etablerat som hjälper till att bibehålla och utveckla landsbygder. Arbetsättet ska vara effektivt och därmed kunna användas i den ordinarie verksamheten.

6. Projektets genomförandeorganisation

Styrgrupp för projektet består av näringslivschef Anders Björkman, näringslivsutvecklare Karin Eriksson samt projektledare Carina Sisell.

Arbetsgrupp har etablerats genom att varje förvaltning har utsett en till två kontaktpersoner som deltar genom ett Internt Landsbygdsforum.

Referensgrupp består av Forum Sollerön som tidigt under 2022 blev pilot för projektet som serviceort för att prova nytt arbetsätt. Därmed har man kommit längre i processen än för de övriga serviceorterna.

7. Information om projektet på kommunens webbplats

Information och kort beskrivning om projektet finns med på Mora Kommuns webbplats kring [Landsbygdsutveckling](#).

Projekt "Lokal samverkan i Mora kommun för service på landsbygd"

Mora kommun har tagit fram ett landsbygdsprogram samt ett lokalt serviceprogram där serviceorter utsetts som gäller till och med 2023. Vi har efter framtagandet av landsbygdsprogrammet identifierat att vi har ett behov av att på ett effektivt sätt ha en dialog och samverka med de olika aktörer som finns på landsbygden. Byarna har kommit olika långt och vi har olika mycket kontakt med dem.

Samverkan mellan kommunen, byalag/utvecklingsgrupper samt kommersiella aktörer behöver utvecklas. Projektet ska syfta till att stärka kommunens kapacitet att möta och samarbeta med lokala aktörer. Erfarenheter från genomförandet ska ge ökad förmåga hos kommuner att stötta lokal serviceutveckling, genom ny kunskap och arbetssätt samt ändamålsenliga rutiner med kontinuerlig intern förankring för långsiktighet.

När projektet avslutas ska kommunen uppleva en ökad förmåga att stötta lokal serviceutveckling. Etablerade samarbeten har lagt grunden för och möjliggjort ett gemensamt framtagande av relevanta planer och utveckling av nödvändiga och önskvärda servicelösningar.

Kontaktperson för projektet:

Carina Sisell, projektledare, tel 0250-261 56, carina.sisell@mora.se

8. Aktivitetsplan

Aktivitet	Beskrivning
1. Uppstart projektet	Aktiviteter som genomförts för att säkra uppstart av projektet och dess fortsatta framdrift.
2. Etablera och genomföra samarbeten med lokalsamhället via lokala aktörer på en eller fler platser i kommunen.	Samverkan kommer att ske med de orter som är utpekade som serviceorter samt med byn Gesunda. För Gesunda´s räkning har initiativet kommit från bystugeföreningen i byn. För övriga orter har det förankrats på Sollerön. Den metod som kommer fram ska kunna användas framöver för att underlätta att nya lösningar hittas.
3. Utveckla interna arbetsätt och rutiner, inklusive intern förankring för att arbetet ska bli långsiktigt.	Landsbygdsprogrammet är beslutat politiskt. Behovet av en metod och ett särskilt forum har förankrats i kommunens ledningsgrupp där representanter från varje förvaltning utsetts att ingå i forumet.
4. Deltagande i gemensamma träffar för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.	Kommunen kommer att ingå i ett gemensamt genomförande tillsammans med andra kommuner. Tillväxtverket kommer att erbjuda gemensamma träffar fysiskt och digitalt för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling enligt en utvecklingsplan. Resa och logi för projektledaren bokas och betalas av deltagande kommun, enligt projektets budget. Träffarna ska fungera som mötesplats för kunskapsutbyte och kunskapsinhämtning. Mellan träffarna arbetar respektive kommun på hemmaplan med sina lokala samarbetsparter enligt plan.

9. Genomförda aktiviteter under perioden för delrapporten

Aktivitet	Beskrivning
1.1 Tillsättande av projektorganisation	<p>Projektet beviljades i juli och en rekrytering av projektledare på 50 % inleddes genast. Glädjande nog hade vi många sökande till tjänsten och urvalet blev svårare än väntat.</p> <p>Projektet kommer att drivas av en grupp på tre personer:</p> <p>Projektledare på 50 %, Carina Sisell. Hon har en projektanställning i kommunen. Carina tillträdde 14 november. Carina kommer att jobba varannan vecka, jämna veckor.</p> <p>Projektkoordinator på 10 %, Karin Eriksson som är tillsvidareanställd näringslivsutvecklare i Mora kommun och tillika fått uppdraget att jobba med landsbygdsutveckling enligt kommunens landsbygdsprogram.</p> <p>Projektekonom på 6%, Linda Eldblad. Hon är heltids och tillsvidareanställd ekonom på Mora kommun.</p>
1.2 Projektlestart	<p>Den 14 november började projektledaren Carin Sisell sin anställning och introducerades på arbetsplatsen och kring projektet.</p>
2.1 Forum-möte Sollerön	<p>12 januari – Karin och Carina träffar ett par representanter från aktörer på Sollerön för att dels presentera Carina, dels för att få en genomgång hur långt man kommit kring arbetet med Sollerön och det material man tagit fram då Sollerön varit en pilot inför projektet.</p>
2.2 Forum-möte Gesunda	<p>24 januari – Karin och Carina deltar i Gesunda för ett första forum-möte med representanter från aktörer för att informera om projektet och skapa en grund för fortsatta processen. Bildspel från träffen, inbjudan samt minnesanteckningar från mötet bifogas rapporten – Bilaga 1 - 3.</p>
3.1 Intern process: Landsbygdsutvecklingsforum med Flertalet förvaltningar samt KC	<p>25 januari – Karin och Carina presenterar projektet och vad landsbygdsprogrammet samt projektet innebär och därmed vad som förväntas av de interna förvaltningarna. Bildspel från mötet bifogas rapporten – Bilaga 4.</p>
4.1 Uppstartsträff för Tillväxtverkets nätverk för de som beviljats medel kring likvärdiga projekt i andra kommuner	<p>25 – 26 oktober 2022 deltog Karin Eriksson i projektets kickoffsträff i Stockholm.</p>

4.2 Nätverksträff kring remiss inför Region Dalarnas nya regionala serviceprogram	Den 16 – 17 november deltog Karin och Carina i en träff om regionala serviceprogrammet i Dalarna. Under mötet jobbade vi med den regionala serviceplanen. Karin och Carina presenterade projektet för landsbygdsutvecklarna i Dalarna.
4.3 Nätverksträff - Erfarenhetsutbyte Samverka lokalt för bättre service i Landsbygd	23 november - Karin deltar digitalt.
4.4 Möte - Landsbygdsutvecklingsnätverket i Falun	28 november – Carina deltar i Falun i nätverket för erfarenhetsutbyte för landsbygdsutveckling.
4.5 Tillväxtverkets kunskapsseminarium kring Behov	7 december - Karin deltar digitalt.
4.6 Träff med regionala nätverket för att få information kring läget för handlarna på landsbygden	26 januari – Karin och Carina deltar digitalt.
4.7 Utbildning i Ansökan om utbetalning	26 januari – Karin och Carina deltar digitalt.

10. Spridning av projektets resultat

Man ska sprida projektets resultat inom den egna kommunen i det dagliga arbetet. Resultatet ska spridas till andra kommuner genom erfarenhetsutbyte vid deltagande på gemensamma träffar.

Aktivitet	Beskrivning
9.1 Presentation på Intranätet för kommunen	Presentation av projektledaren Carina Sisell och projektet på Mora Kommuns Intranät. Se bilaga 5.
9.2 Minnesanteckningar från Forum Gesunda	Minnesanteckningar från Forum Gesunda har lagts offentligt på Mora Kommuns webbplats under Landsbygdsutveckling/Minnesanteckningar Landsbygdsforum: Landsbygdsutveckling - Mora kommun

11. Villkor för genomförandet

- Kommunen ska delta på de gemensamma träffar som erbjuds, för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.
- Mellan träffarna ska kommunen arbeta med aktiviteter enligt plan.
- Syftet med projektets insatser ska vara att stärka tillgängligheten till grundläggande kommersiell service, så som dagligvaror och drivmedel med ombudsfunktioner så som post, paket, apotek och betaltjänster.
- Projektets insatser får inte planeras eller genomföras så att det riskerar att påverka befintligt utbud av grundläggande kommersiell service negativt.
- Projektets insatser ska vara av allmännyttig karaktär och resultatet ska komma flera till del.
- I genomförandet av projektet uppmuntras regelbundna avstämningar med regionalt serviceansvarig organisation.

Bilagor:

1. Program: Presentation landsbygdsutvecklingsforum
2. Inbjudan Forummöte Gesunda 24 januari
3. Minnesanteckningar Forum Gesunda 24 januari 2023
4. Program: Intern process Landsbygdsutvecklingsforum
5. Presentation projektledare och projektet på Intranätet Mora Kommun